

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyestartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

TELEKI-KÖNYVTÁR.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz.,
és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton reggel

NAGY FÉLÍVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre 1 frt.
Félévre 2 „

Napi sajtónk.

Nem csak regényekben, hős költeményekben: de a mi magyar parlamentünkben is fordulnak elő epizodok. Ilyenre adtak alkalmat, a közelmúlt napokban a baloldali hősei, midőn erőnek erejével be akarták bizonyítani: hogy a baloldali journalisztika nem ismeri a rakoncátlanságot és kimélytelenséget: de a jobboldali sajtó gyakorolja e minálunk moderné vált erényeket. Szeretnők tudni: hogy midőn ez intermezzo megindult, Jókai és Csernátóni nem mosolyogtak-e egy más szemébe, mint a római augurok, midőn az utcán szembe találkoztak. Azt tudjuk: hogy később, midőn a miniszterelnök az „Ellenőr“-ből documentumokat olvasott a baloldal fejére: Csernátóninak elmúlt a kedve a — nevetéstől.

A baloldal fő- és alvezérei kétség kívül nagy prókátorok: hanem azon érdemet: hogy a napi sajtót rágalmak, gyanúsítások színterévé aljasították, hogy divatba hozták a kimélytelenséget, betyárságot az irodalomban — ezt az érdemet le nem fogják magukról disputálhatni.

Eszközltek pedig ezt azzal: hogy a sajtó által gyakorolható főhatalmat éretlen gyermekek kezébe tették le, kik vele visszaélnek. Semmi sem könnyebb, mint nálunk irói celebritásra szert tenni Egy közel barátom így adja elő protestánsa lételet a külföldön. „Elmentem egy nagy hirben álló német paphoz. Tisztelendő ur, szólék hozzá, azért jöttem: hogy vegyen ön át a protestáns felekezet kebelébe. A lelkes mosolyogva fogadott, miből kitűnik: hogy mi protestánsok is örülünk, ha egy lelket foghatunk. Ön szándéka fiatal barátom dicséretet érdemel, szóla hozzám egész leereszkedéssel, menjen szállására, írja meg: mit hisz, s meglátom, mit tehetek ön érdekében. Haza mentem neki fogtam az íráshoz, nem irtam egyebet, mint egy iv papír négy lapján keresztül szidtam a római pápát. Az én papom más nap elolvassván fogalmazásomat még kellemesebben mosolygott, a vállamra ütött mondván: Ön máttól fogva protestáns, ha kedve van még ma felveheti az uri szent vacsorát! — Ily könnyű minálunk baloldali journalistává

avangirozni. A fiatal ember, kinek egy pár periodusát valamelyik önképző társulatban megdicsérték, s könnyebb dolognak tartja tanítani, mint tanulni, elmegy egy baloldali szerkesztőhez. „Szerkesztő ur! ön becses lapja mellett a baloldal érdekeit ohajtanám szolgálni.“ „Dicsérem ön szándékát fiatal barátom, hanem hogy tájékozhassam magam készütsége felől, írjon egy próbaczikket: majd meglátom mit tehetek ön érdekében.“ A fiatal ember irni kezd; nem csinál egyebet: mint pár hasábon keresztül szidja a jobboldalt, szidja a kormányt, megfricskazza Lónyait, meglágazza b. Eötvöst stb. A szerkesztő olvas, meglegedve mosolyog, végre a fiatal ember vállára üt, mondván: ön jeles tehetség, máttól fogva lapom belmunkatársai közé tartozik! legyen szerencsém ma este egy kis vacsorára, hol jobban fel fog ön avattatni.

Igy születnek minálunk az irodalmi fiatal óriások, kik kezökbe veszik a sajtó hatalompálcáját, hogy azzal visszaéljenek. Elkezdnek tanítani azokat, kiknek még igen sok tanulni valójuk volna hátra. — Leczkét adnak az államgazdaságról olyanoknak, kik csekély gazdaságokat: kis kofféroket sem tudják rendben tartani. Tanácsokat adnak a fináncziális takarékoságból azok, kiknek órája már hónapok óta a zálogházban vesztegel. Logicára tanítják Deákot olyanok, kiknek szarvaskoponyájokból nem került ki egyéb szarvas okoskodásnál.

Bármely pálya ajtaján zörgessen a fiatal ember, rendesen megkérdezik: hol szerezte tapasztalatait, bir-e a kellő érettséggel: csak a baloldali journalistapálya az, hol az éretlenség tartatik előnynek. A baloldali észjárás a szellemi tehetséget ugorkának tekinti, melyet csak zölden lehet használni: a mint sárgul és érni kezd — eldobandó.

Ujongva üdvözlöttük hazánkban a sajtószabadságot. Hol vannak áldásai?! A sok gyom és burján miatt a nemesebb sarjak alig fölismerhetők.

Jól tudjuk mi, hogy ezen szomorító állapotnak nagy részben maga az olvasó közönség is oka, mely még kap az éretlenségeken.

Hanem azért nem szabad elcsüggednünk.

Mi azon meggyőződésben vagyunk: hogy ez a sok éretlenség elvégre erizist okozand az olvasó közönség egészségi állapotában, hányó hideg és váltó láznak rakja le alapját. Eljön az idő, midőn az olvasó közönség saját kárán okulva, helyesebb különböztetést fog tenni tudni, az igaz és hamis, a ananász és kökény közt, Akkor majd a sajtó szabadság áldásaiban is részesülünk:

Még most csak csapásait érezzük.

Mentovich F.

Maros-Vásárhely sz. kir. város képviselőtestületének újabb fölrata, a szesz-megdíjaztatás ügyében.

(Folytatás.)

Hasonló kiváltságban részesülnének, ezen az uton, a kisüstermelők is, kiknek száma jelenleg csak 11, azonban ezen kiváltságolás folytán százakra is bizton felszaporodhatik; mivel a pénzügyi közegek az 1868. évi XVI. t. cikknek, a székelyföldi kisüstermelőkre vonatkozó határozmányát, ezen szabad kir. városra is kiterjesztették.

Midőn azonban nmlságot a szabad ipar érdekében az 1866. évi 1306. udvari szám alatt kelt rendeletre hivatkozott, mely itt soha életbe nem lépett, s feledékenységre is ment, s annak csak azon pontjait idézte, melyek az iparra nézve kedvezők, s mellőzte azokat, melyekben a törv. hatóságoknak szoros felügyelet tétetett kötelesekké, nehogy a szesznek, kismértékbeni szabad árulása korcsoma üzletté fajuljon; nehogy a szesz, vízzeli vegyítés által, nagymérvben, italgyanánti fogyasztásra használtassék, s így mind a közérkölség és egészségre kártékony hatással legyen; mind pedig általa az ital mérési jog megrövidíttessék, ez által tettleg szabad tér tárult fel a magán fogyasztók előtt is, hogy az ital fogyasztási díj megfizetése alól menekülhessenek.

Mindezekhez a rozslosali kereskedés is szabadnak nyilvánittatik nmlságot által, s az a bejegyzett kereskedőkön kívül a czukrárszok, pogácsások és rozslos termelőknek is, fogyasztási díjmentesen, megengedtetik.

Nálunk aránylag nagy a pogácsások száma, kik mézes pogácsaikkal nem csak a helybeli piacot, hététi és országos vásárok alkalmával, elárasztják, de a vidék minden vásárait is rendjérik.

Ezek egyszersmind rozslositermesztőknek is tarják magokat, most a köznép számára megfestik és megédesítik italaikat. E mellett a korcsomárosok nagyrésze is készített édesített italt.

Miután e szerint, nem meghatározható, ki tekinthető a rozslosi kereskedésre szabadalmazott pogácsásnak és rozslosi termelőnek, és épen úgy meg nem határozható, hogy a közönséges pálinkából az első vagy a huszadik lat czukorral lesz-e oly édesített ital, mely a kivált-

ságra igényt tarthat, — önként következnek, hogy nagyméltóságodnak azon magas rendelkezése, mely által a bécsi cs. kir. kereskedelmi miniszteriumnak 1868-ik évi december 22-én kelt rendeletét, melyszerint, bevezetett kereskedőknek lett a rozsolissali szabad kereskedés engedélyezve, — ezukrászokra és pogácsásokra is kiterjesztette, minden akadályoztatástól és minden ellenőrzéstől menten, alkalmat és módot szolgáltatott mindenkinek, hogy a pálinkának bármi kis mérvű megfestése vagy édesítése által azt szabadon, fogyasztási díj és regálmentesen elárusíthassák.

Köteles tisztelettel vesszük tudomásul nagyméltóságod fenn hivatolt magas rendelkezéseit. Azonban kötelességünknek esmerjük egész őszinteséggel, azon minden mérvadástól ment szerény nézetünknek adni kifejezést, hogy midőn:

a gyárilag és kisüsttel termelők, saját házi eseléseik, gyári munkásaik, vagy fuvarosaiknak fogyasztásaira nézve minden díjtól mentesítve lesznek; —

midőn bejegyzett kereskedők, szeszt, egy meszelyen felül nem tarjedő mértékben díjmentesen, szabadon árulnak; —

s midőn végül a rozsolissali szabad kereskedés biztosan meg nem határozható, s épen ezért nem is ellenőrizhető mérvben, életbeléptetendő módzatokban engedélyezve lett.

A város területén fogyasztás megadóztatása lehetetlen; és így erre vonatkozó határozatunk, s nmlságodnak ezt megerősítő magas engedélye hasznát nem hajtand, sőt azon megdöbbenő végeredményre is vezetnek nmlságodnak ismételve, tisztelettel felidézett rendelkezései, hogy azok által senkitől kétségbe nem vont, s országos törvényeken és fejedelmi adomány leveleken alapuló korcsomárlási regal jogunk is kijátszva s tetteleg semmivé téve leend. Szorongatott helyzetünkben azonban megnyugtatólag biztosít számunkra mentelmét a törvény, melynek világos értelmű szavai szerint: „*Princeps ipse donationi suae semel emanatae nunquam refragari potest.*” Sem ezen szabad kir. város, sem senki más egyesnek a köztörvényen s fejedelmi adományokon alapuló regal jogainak hátrányára, a kormányzatnak közigazgatási uton kimenesztelt rendelkezései nem lehetnek, mi, mi silyet sem fektetünk az 1848 után váltakozva, egymás után, szaporán következő absolutisticus kormányrendszerek által kibocsátott, szám nélküli rendeletekre, mert azoknak mulékony érvénye kuforrásaikkal együtt véglegesen elenyészett, azok mireánk, ez idő szerint, legkisebb kötelező erővel sem bírnak, s kisszük és tudjuk, hogy nmlságodra nézve is a bécsi cs. kir. miniszteriumnak, s nyomukba lépett királyi udvari korlátnokságnak, s törvényesség minden jellegeit nélkülöző inparativ rendelkezései mérvadók nem lehetnek.

Azonban, ha szinte a köteles engedelmeség, s nmltségod magas személye iránt viseltető határtalan tiszteletünk azt sugallaná is, hogy mint egyes polgárai a magyar királyságnak opportunítási szempontból hátrányt és rövidülést szenvedjünk, még sem tehetnők azt: mert mi ezen szabad kir. városnak hitt kötelezett memdatariussai vagyunk; mi Isten színe előtt tettünk fogadást, hogy városunknak jogait, jó és bal szerencsében teljes erőnkkel és igyekezetünkkel védelmezni fogjuk, s inkább akarunk kegyet, népszerűséget kockáztatni, miutsem eskünket megszegni.

Kénytelenek voltunk leplezetlen őszinteséggel feltárni helyzetünket; felsoroltuk érveinket, s meg vagyunk győződve, hogy nmlságod is igazottnak és indokoltanak találándja, azon alázatos tiszteletteljes kijelentésünket, miszerint folyó évi márczius hó 7-én 3001. szám alatt kibocsátott magas rendeletét életbeléptetni sem képesek, sem jogosultak nem vagyunk.

Nem tehetjük nmlságu miniszter ur, hogy csak most hivatolt magas rendeletének azon hiányolásával szemben is, „*hogy a város hatósága részéről, a kérdéses fogyasztási díj beszéde, s ennek ellenőrzése körül oly intézkedések tettek, melyek részben az e díjszedést ajánlatba hozó városi biztosság véleményével, az ezen alapult városi képviseleti határozattal és az e díjszedést engedélyező mult évi 21,696. számú rendelettel össze nem egyeztetetők,*” kényszerült igazolásunkat egész tisztelettel be ne mutassuk.

Mi a véleményező bizottság javaslatát mérvadónak, ezen ügyben, el nem ismerjük; az nem

is képezhetne nmlságod elhatározásának tárgyát, mivel egy testület kebeléből kiküldött bizottság munkálatai semmi szin alatt kötelező vagy jogi erővel nem bírnak, — mi jól tudtuk, hogy ezen munkát nem is minősült arra, hogy nmlságod által, hivatalos kezelés alá vétessék; s midőn azt mult évi október 7-én 4191. számmal jegyzett alázatos feliratunkhoz melléeltük — ezen ügynek csak történelmét kívántuk kellő világításba helyezni, — az tehát, hogy a véleményező bizottság munkálata, egy vagy más kitételeiben mit tartalmaz, tekintetbe teljességgel nem jöhet, s ezért, ámbár azon vélemény is egybe hangzik határozatunkkal, annak magyarázatába nem bocsátkozunk.

Mi ezen ügyben hozott határozatunkat; alázatos kíséző feliratunkat, mely amaszt kimerítően indokolta, — és az árverési föltételeket, mely a kivitel módzatait részletekre kiterjedőleg tartalmazta; ismerjük el M.-Vásárhely sz. kir. város képviselő testülete megállapodásának, s nmlságod is mult évi deczemeer 15-én 21,696. szám alatti magas leirata által ebbeni meggyőződésünknek szolgáltat igazat, midőn kijelenteni méltóztatott, hogy „*a város közgyűlése idézett határozatának 1-ső pontját, melynél fogva a városban elfogyasztott, vagy öt erdélyi vedren alóli mértékben kivitelre elárusított szesz vagy pálinka után egy kupától (két icze) fokonzinti fél kr városi italifogyasztási díj fog szedetni, jóváhagyom.*”

(Vége küv.)

Dürczkölő.

A forradalmi időszak alatt történt. Petőfi találkozik Pest egyik utcáján a korán elhunyt, tehetséges Sükei Károlylyal. Hová mégysz Károly barátom, — kérdé nagy költőnk. Hát Kükü-kü-kü... Süsd ki már na, hogy Küküllővármegyébe, szakítá őt félbe Petőfi. Sükei — tudvalevőleg — dadogó volt, csak azután süthette ki, hogy ő bizony Kükükeihez szándékozik. Mi ezzel ellenkezőleg nem Kükükeihez, de valósággal Küküllővármegyébe vezetjük érdekes olvasóinkat. Ott közelebből folyt le a követválasztás. A baloldaliak fényesen győztek: jelöltjük Elekes György lón megválasztva; a baloldali Küküllővármegyében hegyen völgyen lakodalmaznak. De mi sem öltünk gyászt Elekes megválasztásáért. Mi őt meggondol, practicus embernek ismerjük. Meg vagyunk győződve, hogy midőn a követséget elvállalni határozta, nem azt tűzte ki maga elébe főczélul, hogy a küküllőmenti magas politikának, mely a választói által kiadott programban oly éretlen szin hordoz magán — tolmácsa legyen az országgyűlésen: hanem tohetségével a haza érdekei és javát szolgálja. Megvárjuk tőle, hogy mielőtt helyet foglalna az országgyűlésen, komolyan latba veti: melyik pártnál nagyobb a józság, belátás és igazi hazafiság. Könnyen megeshetik, mikép, a küküllőmegyei baloldaliak úgy jártak vele, mint Bertok a csikkal.

* * *

Midőn a „Magyar Polgár“-ban a közhir szerint miniszteri állomásáról leköszönő gr Mikó ellen intézett rugdalódszásokat olvastuk, akaratlanul Aesopus meséje jutott eszünkbe „A haldokló oroszánról.“ A nemes gróf is elmondhatja: „bis videor mori.“ Tudjuk mi, mi célja a „M. P.“-nak az ily persiflageokban. A tapasztalatlan olvasóban, ilyen gondolatokat ébeszt: bizony nagy valószínűség az a „M. P.“ hogy feljogosítva érzi magát ily hangon beszélni legérdemesebb hazánkfiával. Mi is elismerjük, hogy a „M. P.“ szerkesztője nagy férfi; hanem, ha még tíz évig is lesz lap és naptárszerkesztő, ekkor fölmege a mátrai hegyek legmagasabb csucára, ott molnárával egy fellegetek érő állványt tákoltat össze, föláll ez állvány tetejére: még akkor sem fogja gr. Mikó hazafiai érdemeit felérhetni.

* * *

Egy molnár emlékkönyvébe.

Forog a malmód, mert nagyon sok víz hajtja;
De hitvány portéka, a mit örölsz rajta.

Sok benne a konkoly, kigyóhágyma, esenkesz,
Ebből ugyan kalács, linezi torta nem lesz.

A ki abból eszik — köszönje a dőre: —
Ha megkánforodva nem fut az erdőre.

Fuss, fáradj, munkával éjet, nappalt huzz át,
Fölszántott földedben termely tisztább buzát.
Majd ha garadodban bővebb lesz az ép szem:
Örletteddel akkor én is megelégszem.

* * *

Mihály gazda. Tudnám én megmondani téns ur, mint lehetne tudni: hodj az a római szent pápa csolhatatlan-e, vagy nem csolhatatlan.

Teins ur. Már erre én is kíváncsi vagyok Mihály gazda.

M. g. Hát csak úgy téins ur, hodj jöjen ő szentsége köztünk a székely fővárosba, itt kősen jofafiságot a Baruch Jeremiással, mint kötötte a Mendel K.-Fehérvárról; s ha le nem főtettetik: akkor Mária uce — csolhatatlan.

Marosszék képviselő bizottmányának első évnegyedes gyűlése, április 6—7-kén.

Elnök Mikó Mihály főkirálybíró ur megnyitván a gyűlést a szükséges albizottmányok neveztetnek ki.

A felsőbb leiratok, és társhatósági átiratok között legelőbb azon belügyminiszteri rendelet tárgyalatik, melynél fogva utasítva van a szék közönsége, hogy az erdő birtok folytonos pusztulásának meggátálása céljából, a községek erdőgazdasági terveit magának bémutatattván, azon legyen, hogy a községek erdőtörvényeiket s az azok fölött hozott megyei határozatokat pontosan megtartsák. A képviselő bizottmány ez értelembe utasította a tisztséget. De tekintettel arra, hogy a létező törvények, melyek jobbadán az abszolút korszakban készültek célszerűtlenek, s ép azért gyakorlatban sem voltak, a baj pedig általános és naponta sürgősebb, jegyzőkönyvileg azon óhaját fejte ki a gyűlés, hogy a belügyminiszterium minél előbb erdészeti törvényjavaslatot terjesszen a törvényhozás elé.

A közlekedési miniszterium azon értesítvénye hogy a keleti vasutártsaság egy évre előmunkálati engendélyt nyert, a fővonalnak Brassótól az oláh határszélig a vásárhelyi szárnyvonalnak felfelé a Maros völgyében tovább folytatására; továbbá Kolozsvártól Beszterczére, és Brassótól Gy.-Szt.-Miklosra; végre egy a Szamos völgyben Dézsnek, Szatmár-Németlig terjedő vasutvonlra; oly utasítással vétetik örvendetes tudomásul, hogy az illető eugedményesek annak idejében kellő segélyezésben részesíttessenek.

Az Erdélyben eddig szokásban volt 20 ezüst kr párnapénz fizetésének egy jan 4-iki belügyminiszteri rendelet által való megszüntetése tudásul vétetik.

Az „Erdélyi kereskedelmi és Hitelbank“ azon ajánlata folytán, hogy az eddig keblileg kezelt árvai pénzt 6 % biztosítása mellett elhelyezni kész, bizottság nevezetetik ki, mely a bank ügy kezelésével megösmarkedjék, s egyuttal az árvai pénzek eddigi kezelésében netalán előfordult hiányokat, okadatoltan terjessze a képviselő bizottmány elé.

Gróf Toldalagi Victor népszámlálási bizottsági elnök beadja jelentését a népszámlálási mivelet keresztülviteléről, ugy az a, és b főtblázatok is. Az egész bizottmánynak jegyzőkönyvileg méltánylós előmerés szavaztatik.

Ezután kebli kérvények, s társhatósági átiratok tárgyalattak.

Az utobbiak közül a Jászku kerület átiratai, melyek közül egyiknek célja kimondatni, hogy a kolostorok eltöröltetvén, a szerzetesi vagyionok államivá teendők, s mint ilyenek népnevelésre fordítandók; a másikkal pedig, a királyi adományzás útján nyert papi javak államivátele; tudásul vétetnek. Általában az egész tanácskozást higgad mérséklet jellemezte.

A földmívelési miniszteriumban, történt újabb mozzanatok.

— 1. A mult évi kis selyem tenyész-tők buzgalma fokozására, 1700 frtot, osztat ki

jutalomképen, mintegy 40 hatóság által. Első sorban azon néptanítókra volt figyelem fordítva, kik példájuk által jótékonyan hatottak a közönségre.

2. Intézkedett a miniszter, hogy a szolnok-megyei gazdasági egylet területén gőz elkeverésny jöjjön létre, a Horvát és Fiskén féle gőzekék között; alkalmat kívánván nyújtani, ez által, hogy a magyar gazdaközönség is megismerkedhessék ezen nevezetessé válható találmánnyal.

3. Ugyan ez alkalommal vízemelő gépek versenye is fog tartatni, figyelmesztetésül, hogy a vizet addig is míg a csatornázás eszméje testté válik, lehet és kell is felhasználni.

4. A lentermelés emelése céljából, valóságos rigai magot osztatott szét különböző vidékeken, törekvő lentermésztők között. A lentermelő községek oktatása végett, erre képezett vándor tanítók fognak működni.

5. Intézkedett, hogy a felföld egyik pontján, s Erdélyben komló termelési minta telepek állíttassanak fel.

6. Elrendeltetett, hogy M.-Ováron minta méhészeti telep állíttassék.

7. A szeben-frekki haltenyészde segélyeztetni fog. Ezekre a balok bizonyosan ilyen formán nyilatkoznak: a célzott ugyan helyeseljük azzal a szerény megjegyzéssel, hogy későn jutott eszébe a miniszternek; a kivételt illetőleg azonban lényegesen eltérő nézeteink vannak.

Lajtántuli dolgok.

— A reichsrath odahagyásából miniszterválság következett. Az új kabinet megalkotásával gr. Potocky bizott meg, egyike azon minisztereknek, kik a kisebbségi memorandumot aláírták volt. E szerint a nemzeti ellenzékekkel való kiegyezés mulhatlan szükséges, s a jelenlegi birodalmi tanács feloszlatandó. Most már az kérdés, hogy az alakítandó miniszteriumot ezen elvek fogják-e vezetni, politikájában? Ugy látszik, nem bizonyos, minthogy Potocky minden áron olyan embereket akar megnyerni miniszteriumába, kik határozott ellenségei voltak a kisebbségi memorandumnak.

KÜLFÖLD.

BERLIN. Az észak-német parlament többsége az új büntető codex javaslat tárgyalásakor a halálbüntetés eltörlését Bismark gróf s a porosz király határozott ellenzése dacára kiondotta. — Ezen egy határozat kétségessé teszi a javaslat szentesítését. Az oldenburgi és weimari nagy hercegek most Berlinben odaműködnek, hogy a porosz királyt az illető határozat elfogadására bírják.

PÁRISBAN a senatus-consultum s a törvényhozótest vitái foglalkoztatják a közvéleményt. Ugy látszik, miszerint a kormány elhatározná, hogy a consultum elfogadása a senatusban megelőzze a plébiscitumot. Sőt a „Patrie” szerint a plébiscitum szövege előleges jóváhagyás végett nem csak a senatus, hanem a törvényhozótest elé is fog terjesztetni.

Az olasz kamrának 7-én tartott ülése rendkívül viharos volt. A bankkérdés volt tárgyalásra kitűzve és a Lanza kabinet a balközép által nehéz vereséget szenvedett. Azt hiszik, hogy ennek következtében, vagy visszalép a kormány, vagy legalább a kamrárt fogja hosszabb időre elnapolni.

A hatóság Palermóban messze szétágazó összeesküvést fedezett fel, A San Gregorie kolostorban egy csoport embert tetten kaptak töltények kézbesítésénél, s nagy mennyiségű löport, golyót s 30,000 töltényt találtak.

SPANYOLORSZÁG. A kortes-gyűlés 4-ki ülésében 34 republikánus és demokrata követ ezatlakozását nyilvánítá a szombaton a közoktatási miniszter ellen hozott megrovási szavazathoz.

Bukarestben, hír szerint, miniszterválság áll küszöbön.

AMERIKA. Venezuelában a forradalom növekedésben van, — fölkelők Blanco alatt, Caracas felé nyomulnak elő.

Washingtonban a képviselőház f. hó 4-én egy határozatot fogadott el, mely által a tengerészeti titkárnak meghagyatik, hogy vizsgálatot

eszközöljön, az „Oneida” és „Bombay” hajók közti összeütdés tárgyában; — annak kitudása végett, hogy a balesetért kit terhel a felelősség.

VEGYES.

* A királyasszony 300 frtot és 186 folyamodványt küldött át udvarmesteri hivatala által a városnak, hogy nevezett összeget belátása szerint ossza szét a szükségben levő 186 folyamodó közt.

* Kinevezés. Mint a „Budapesti K.” hivatalos részében olvassuk, Mőga Demeter m.-vásárhelyi k. ítélő táblai bírő, ugyanezen ítélő táblához tanács-elnökké neveztetett ki.

* A képviselőház e hó 5—6-ki ülésén a fővárosi kölesönügy tárgyalatott. A szélsőbal azon okból, hogy az országos érdek mellé muncipális dolgokat lát vegyülve, melyek a főváros helyhatósági jogait veszélyeztetik, nem fogadja el. A balközépnek hasonlóképp sok mindenféle kifogása volt, a törvényjavaslatot azonban elfogadta. E tárgyalás alatt különös érdekltséget keltett Deák Ferencz beszéde, melyben előadva a főváros emelésének országos fontosságát, kimutatja, hogy a muncipium jogainak korlátozásáról teljességgel nincs szó. 6-án a napi rendet megelőzőleg Eötvös miniszter nyújtott be t.javaslatokat: a vallás szabadságáról, a pesti- és kolozsvári egyetemről, a Jozsef műegyetemről, a kisdodovodákról és végre a közép tanodákról. Azután zárt ülés tartatott a szünetelés tárgyában. A dolog úgy áll, hogy e héten legfőlebb egy ülés lesz, a fővárosi kölesönről szóló törvény kihirdetése végett.

* A szélsőbal s a nemzetiségi képviselők bizottságának, nemzetiségekről szóló munkálata készen van. Tizenkét pontból áll az is, mint a korábbi szerb-román elaboratum. Legközelebb az utolsó áttekintésen és irányi javításon keresztülmenve, átadatik a nyilvánosságnak.

* Omnibus-t állított egy ügyes vállalkozó. Állomása a piacon, a Görög-féleház szögleténél van. Az egész koci tiz személyre van felszerelve, de hattal is megy, a merre kívánják. Szállítási díj, a városban, 10 kr.

* Lopás. Vasárnap délelőtt, egy jómódu házbirtokostól, a Szt-Györgyutczában, ismeretlen tettesek 3 drb értékes aranygyűrűt loptak el. Egy a gyűrűk mellett volt pénzes tárczát, s még egyéb drágaságot is ott hagytak, míg egy kopott szivartárczát, 3 drb szivarra elvittek. A kár mintegy 1000 frtra tehető.

* A maros-vásárhelyi nőegylet apr. 19-én az apolló teremben tánczvigalmat rendez. — Jegyek ára 1 frt, felülfizetések háláson fogadtattnak. — Jegyeket válthatni Ugron Józsefné, s özv. Görög Károlyné bizottmányi tagoknál.

* Népszámlálás eredménye, Marosszéken. Házak száma: 18,098; lakófél 19,486; jelenlevő népesség 79,720; ezek közül férfi: 39,971; nő: 39,749; róm, kath. 11,931; görög kath. 12,690; arméniai 29; görög keleti 5144; ágostai 47; evang 43034; unitárius 6107; zsidó 738. Férfi nőtlen 22161; nős 16503; özvegy 1230; elvált 77; nő hajadon 19496; férjes 16505; özvegy 3617; elvált 131. — Helybeli férfi: 39,226; nő 39,049. Idegen férfi, az ország más községéből 732; az ausztriai tartományokból 13; nő 693, az ausztriai tartományokból 6; külföldi 1. Olvasni tud férfi 1079; nő 1484. Olvasni és írni tud férfi 9153; nő 2004. Sem írni, sem olvasni nem tud, férfi 29739; nő 35361. Távolban férfi és nő ideiglenesen 62; huzamosan 25. Tettleges

szolgálatban, a sorkatonaságnál 402; honvédségnél 115, összesen 604.

* Az ujonevezés eredménye Marosszéken. Összeiratott 1088; ebből a rendes hadseregbe soroztatott 270; a honvédséghez 310; nem jelent meg 117.

* Maros-Vásárhely és Kolozsvár között május 1-ső napjától elkezdve Biasini gyorsutazási intézete a rendes közlekedést hetenkint háromszor fogja egész uj bécsi szalon-kocsikkal újból megkezdeni. Kolozsvárról Maros-Vásárhelyre indul minden Vasárnap, kedd és csütörtökön reggeli 6 órakor, M.-Vásárhelyről Kolozsvárra minden hétfő, szerda és pénteken reggeli 6 órakor, egy személy ára 30 font szabad podgyással csak 6 frt 50 kr. E szerint végét értük a tordai éjfélt után töltött 3—5 órai kellemetlen várakozásoknak. Ezen kocsikkal nem csak a főállomásokon, de az egész utvonalon minden helységeiben utasok és podgyászok vétetnek fel, mint a „M. Polgár írja.

* Előleges figyelmeztetés! A marosvásárhelyi dalárda, 1870. april 30-án tánczes-télylyel összekötött hangversenyt fog Lénárt Károly termében rendezni, mely tiszta jövedelmének felerésze a Bem-szobor javára lesz fordítandó. — Bővebb értesítést később a rendezőbizottság bocsátand ki. M.-Vásárhelyt, 1870. márz. 28. Az igazgató-választmány.

Jegyzéke

a m.-vásárhelyi m. k. ítélő táblának 1870. april. 13. és következő napjain tartandó nyilvános üléseken előadandó ügdaraboknak.

(Folyt. és vége.)

II. polg. osztályban.

Előadó k. t. bírő Tribusz Antal által.

Jaad, Piattak és Mettersdorf községének Neposz községe e. birtokháborítás i. Hersch Mózesnek Wigner Eisig e. 1234 frt kár i. Rosenbaum Lipótnak Somodi András e. kár és kötbér i.

Előadó k. t. bírő Dózsa Dániel által.

Kovács Ferencnek Szodos Elek e. kár. i. Ráduly Istvánnak Ráduly J. e. hagyatéki részesedés i. Somkerek Mártonné, Székely György e. szerződés megsemmisítés i. Komán Arteniának Komán Gligor e. visszahelyezés. Kálnoki Sándornak Kálnoki Sándorné e. adósság i. Szodos Eleknek Kelemen Pál e. vásárhátralék i. Bartha Zsuzsának Lukács András e. gyermektartás i. Merkő Emánnelnek Mózes Mihály e. adósság i.

Előadó k. t. bírő Pipos Péter által.

Mikely Sámuelnek Bányai Károly e. 100 frt s. j. i. Ilia Tódornak Juon Oni Szászu e. egy kaszáló kibocs i. Gy.-Remete községének Laczkó P. András e. 20 frt i. Böcskor Ferencnek Dániel Imre s tsai e. kárterítés i. Lungociu n. Chilein Paraschiva és tsainak Lungociu Josifu e. élelmezés i.

Előadó k. t. bírő Csergedi János által.

Orbán Istvánné — Vinkler Zsuzsánnának, — Potoczki Kristóf és tsai e. igénypere, Oglavie Simeon Birzúk Juonné és tsai e. egy kaszáló i. Mania Zsófia, Ciora Juonistiu e. 200 frt i. Ursu Jnonutiu, Todorutiu Tódor e. 64 frt kár. i. Szőcs Dániel Bertalan Josif e. 21 frt 10 kr i. Ladányi Antal, Lengyel Josif e. 45 frt i. Rosca Zsiga Gerton Móricz e. 9 frt 48 kr i. Gerton Móricz Mirsianu Georga e. 6 frt 90 kr i.

Előadó k. t. bírő Popovics Szervian által.

Krinte Vaszilika Krinte Arnintie e. szerződ. megsem. és 154 frt i. Trifa Annának Dávid George e. 95 frt i. Takács Mihálynak Takács Márton e. 26 frt i. Korbuly Jánosnak Salamon Ábrahám e. som. visszahelyezés i. Malvoi Nutiunak Trintiu Anton e. egy föld kibocsátása i. Juganu Istratenak Fuganu Iftinia e. birtokhá. i. Harsean Pap Lászlónak Csobán Baril e. 84 frt 66 kr i.

Előadó k. t. bírő Elekes P. által

Dávid Jakab Csiribe Kosztán és tsai e. 2845 frt 50 kr i. Márkos Sándornak özv. László Ferenczné e. 900 frt i. Tomoriu Petru Tomoriu Gligor e. 67 frt 20 kr i. Kollasziviu Mária, Meintt Károlina e. 150 frt i. Kovács Imre, Holstein Sándor e. 44 frt 75 kr kár i. Csontos János, Leblí Mózes és tsai e. 197 frt 99 kr kár i. Végh Sándorné Gálfi Ferencz és neje e. 2 frt 80 i. ids. Csiki Márton, Komlósi János i. hagyatéka e. 420 fr. i. Karaszek Árpád, Mikó Károly e. 38 frt i. váltó pere.

Előadó k. t. bíró Petri Ádám által.

Posepnyi Ferencz, Ebergényi Mózes és tsa. e. 105 frt i. Varga Dániel, öz. Páka Lajosné e. felirási keresete Fábán Samuel, Adleff-Artéz Samuel e. 525 frt adósság nem létezése elismerése i. Hodgyai Elek, Hodgyai Ferencz t. 53 frt 55 kr i. Kovács Károlina Nemes Ágnes sé részesei e. igénypere, Bacru Gavrilu, Gegő János e. 160 frt i. Argyelán Axentye, Gábor Niculai e. végrendelet megsemmisítése i. Szász Károly, Kis István ellen 100 frt i.

Előadó k. t. pótbíró Illyés Károly által.

Szathmári Sándor, Görög Károly örökösei e. 840 frt i. Schmidt Mihály, az orláthi serfőző társaság e. 49 db. hordó i. Pitter György gondnokság alá helyezése i. Grincea Nicoláj Stinge Rupolf e. 101 frt és 130 frt i. Szia Luj Petru Russalin Petru Cristea e. birtokh. iránt Schönbrum Ignác Kraus János e. 143 frt 12 kr i. Veress J. Dobrán Péter e. birtokh. j. Tamás Györgyné, Madasi Mihály e. 30 frt i. Gersch Ábrahám, Náthán Engel e. birtokh. i. Baruch Klármann, Orbok László e. 33 mázsa 90 font rozs megfizetése i.

III. Bünygyi osztályban.

Előadó k. t. bíró Vajda Simon által.

Sándor Mózes és tsa. sulyos testisértés Csombó

Mihály, becsületsértés Tasnádi György és tsa, nehéztestisértés Nagy Juon nehéz testisértés Stengel Péter dtto

Előadó k. t. bíró Spech Adolf által.

Urzu József, sulyos testi sértés Roskolici Stáv és tsa dtto Nanu Stinille, nyilv. erőszakoskodás Vajna Juon gyilkosság. Welman József, becsületsértés Paulini Péter dtto.

Előadó k. t. pótbíró Mégai Ferencz által.

Homner András, becsületbiztonság elleni kihágás Teutsch Károly dtto.

IV. Az úrbéri oszt. ülésben.

Előadó k. t. pótbíró Grúz István által.

Deési Sándornak Ilóra Gligor e. egy allodialis telek visszabocsátásáért b. Toroczko Józsefnek Doszán Vaszi e. egy allodialis telek i. Deési Sándornak Hirda Juon e. curialis hely s hozzá tartozó külsőségek i. Ugyanannak Samsuzán Szimion e. egy allodialis telek i. Dósa Sándornak Miron Juonás e. két allodialis szántó visszabocsátásáért gr. Eszterházi Istvánnak Grigura Irif és társai o. irványokért Br. Orbán Jánosnak Bunbuj Istvánné e. egy székely örökség i. Imecs Jánosnak Ornoez György e. egy telki állomány megváltásáért.

Bécsi börzei árkelet.

(1870. április 12.)

5% metalliques	60.30
5% nemzeti kölcsön	69.55
860 államkölcsön	96.—
Bankrészvény	713.—
Hitelrészvény	257.—
London	123.60
Ezüst	120.25
Arany	5.85 1/4
Földt. ment. kötvény erd.	75.50
Földt. ment. kötv. magyarh.	78.25
" " " horvát-slavon	83.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Horváth Gáspár.

HIRDETMÉNYEK.

(35)

1—6

Van szerencsém tisztelettel tudomására juttatni a helyi és vidéki nagyérdemű közönségnek, hogy folyó év **április 24-én**, az „Aranybikához“ címzett vendéglőből, a szt-miklós-utczai „**Sashoz**“ címzett vendégfogadóba költözöm át.

Az eddigénél tágosabb, új helyiségen szükséges ujtások és javításokról gondoskodtam, s így azon helyzetbe leszek, hogy nem csak helyi de vidéki t. vendégeimet is, minden szükségesekkel kényelmesen elláthatom. Főtőrekvésem leend, hogy **ételek italok, s vendégszobák** tekintetében a legkényesebb izlésnek se maradjon semmi kívánni valója. Melyek után magamat a nagyérdemű közönségnek kegyes pártolásába ajánlva vagyok.

Maros-Vásárhelytt, 1870. április 10-én.

alázatos szolgálók

Dabóczi Károly.

a „Sas“ vendéglő haszonbérője.

(33)

3—3

A m.-gerebenesi korcsmárlási jog folyó év — **április 11-én**, a helységben, gróf Teleki Sámuel ur udvarában — f. év április 24-től kezdve az 1871-ik év 1-ső napjáig árverés útján haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár 400 frt, mely összegnek 10%-ét bánatpénzü az árverésben résztvevők előre letenni tartoznak.

(34)

2—6

Helyiségváltoztatás.

Alólírott, tisztelettel jelentem a helyi és vidéki nagyérdemű közönségnek, hogy lakásomat a Szt-Miklós-utczai „Sashoz“ címzett vendéglőből, folyó év **április 24-kén**, ugyanezen utczában az eddig „Mátyás király-hoz“ címzett helyiségbe teszem át, az „**Oroszlánhoz**“ cím alatt.

Valamint a „Sas“-nál töltött két év alatt, mindent elkövettem, nem nézve időt, s egyéb áldozatot, hogy t. vendégeim minden igényeinek megfelelhessenek: úgy itt is legnagyobb igyekezetem leend, hogy **pontos szolgálat, jó ételek és italok, csinos és tiszta szállás-szobák** szolgáltatathatása által, új helyiségemet az „**Oroszlánhoz**“, ép oly jó hirbe hozzam, milyenben a „Sas“ állott, kezelésem alatt.

Ezek után a nagyérdemű közönségnek eddigi szivességét mélyen köszönve, ajánlom magamat továbbra is becses pártfogásába.

M.-Vásárhelytt, 1870. április 8-án.

Rosenbaum Adolf.

az „Oroszlánhoz“ címzett vendéglő haszonbérője.

(36)

1—1

Holnapután.

Április 15-kén leend az 1864-beli állam sorsjegyek huzása.

Főnyeremény 220,000 frt azonkívül több 15,000, 10,000, 5,000 és 1,000 forintos nyeremények.

Igervények ily sorsjegyekre, melyek a tulajdonosnak a nyeremény felét biztosítják 1 frt 50 kr. és 50 kr. bélyeg díjt, alólírtánl kaphatók.

Fogarasi J. D.

(32)

5—5

220,000 főnyeremény,

legkisebb 160 frt.

1870. április 15-kén

huzása lesz a m. kormány által alapított és biztosított 1864. évi cs. kir. osztrák sorsjegy kölcsönnek, 120 millió 983,000 frt értékben.

A kölcsön 400,000 nyereménye közt van 20 a 250,000, 10 a 250,000, 60 a 200,000, 81 a 150,000, 20 a 50,000, 20 a 25,000, 10 a 20,000, 29 a 15,000, 171 a 10,000 352 a 5,000, 432 a 2,000, 783 a 1,000, 1350 a 500, sat. és 160 frt o. é. mint a legkisebb nyeremény minden kihuzott sorsjegynek.

Nincs egyetlen sorsjegy-kölcsön, mely ily nagy nyeremény-esélyeket nyújtana, s így mindenkinek alkalom van nyújtva, hogy egy kis betéttel 220,000 frtot nyerjen.

Egy sorozat- és nyeremény-számos sorsjegy árra 2 frt, háromé 5 frt, hété 10 frt, tizenöté 20 frt o. é., bankjegyekben.

Szives megrendelések, az összegek beküldése után, gyorsan lelkiismeretesen pontosan és bérmentesen teljesítenek, a hivatalos játéktérv mellékletével, minden kívánt felvilágosítás készséggel megadatván s a huzás megtörténte után a nyeremény-jegyzék minden résztvevőnek ingyen megküldetvén, valamint a nyeremény összegek azonnal kifizettetvén. A megrendelések tehát mielőbb s egyenesen következő cím alatt teendők,

Breycha J. kereskedőháza,

Majna-melletti Frankfurthban, Grosse Friedbergstrasse, 41.